

KOOLITAJA ARENGUMUDEL

Robert Diltsi arengu ja muutuste tasandite põhjal

KOOLITAJA ROLL JA TOETUSTASAND	TEGEVUSED TASANDI ELLURAKENDAMISEL
ÕPIKESKKONNA LOOJA keskkonna tasandi toetamine	Kujundab õpieesmärkidele vastava ja õppimist soodustava õpikeskkonna. Paneb tähele õppijate vajadusi (nt pausi vajadus, ruumi õhutamise, lisavalgustuse jmt vajadus) ja tagab võimalused nende vajaduste rahuldamiseks.
TREENER tegevuse / käitumise tasandi toetamine	Suunab ja innustab õppijaid aktiivselt kogemusi saama ja harjutama. Annab kätte vajaliku suuna eesmärgile jõudmiseks. Mõtestab lahti harjutuste olemuse. Jälgib õppijate arengut ja annab edasiviivat tagasisidet.
JUHENDAJA oskuste / võimete tasandi toetamine	Stimuleerib küsimuste kaudu õppijaid leidma toimivaid lahendusi. Piltlikustab (visualiseerib) õppematerjali. Kasutab koolituse eesmärkidega sobivaid näiteid. Toob eile olulise ja loob vajalikke seoseid. Juhib eesmärgikindlalt õppeprotsessi. Kasutab koolituse läbiviimisel erinevaid õppemeetodeid ja –võtteid, lähtudes püstitatud eesmärkidest, õppijate vajadustest ja koolituse spetsiifikast.
MENTOR uskumuste / väärtuste tasandi toetamine	On oma käitumisega eeskujuks koolitusel õpetatavatest oskustest ja väärtustest. Kasutab koolituse läbiviimisel erinevaid õppemeetodeid ja –võtteid, lähtudes püstitatud eesmärkidest, õppijate vajadustest ja koolituse spetsiifikast. Vajadusel põhjendab valitud metoodikat ja õhutab õppijaid sõnastama järeldusi.
SPONSOR identiteedi tasandi toetamine	Märkab inimestes olemasolevat potentsiaali ja sõnastab ilmnunud tugevused. Toetab õppijate arengut nende eneseusu ja enesejuhtimise oskuste suurenemise kaudu. Väärtustab õppija eelteadmiste ja –oskuste taset ning kasutab nende varasemaid kogemusi ühise ressursina. Soodustab üksteise toetamist ja õppijate vastastikku arendavat mõju.
ÄRATAJA vaimsuse tasandi toetamine	Inspireerib näidete ja lugude (narratiivide) kaudu. Sõnastab tegevuste taga oleva visiooni või kaugema eesmärgi. Näitab, kuhu ollakse minemas, mida tahetakse saavutada ja millised väärtused tegevustes ilmnevad. Ärgitab õppijaid nägema „suurt pilti“ ja pakub välja uusi ideid.